

PLAN **for forebygging og bekjempelse av lakselus i 2023-2024.**

Forskrift:

Forskrift om bekjempelse av lus i akvakulturanlegg – Ny f.o.m 1.1.2013 m endring 19.4.2018. Luseforskriftens §4 - forplikter oppdrettsbedrifter med laksefisk til å utarbeide en plan som beskriver driftstiltak som hensyntar forskriftens krav.

Formål:

Planen gjelder for bedriften (B) **Lofoten Sjøprodukter AS**, og beskriver tiltak for å kontrollere og bekjempe lakselus og redusere risiko for resistensutvikling hos lus på oppdrettsfisk, og i de nære omgivelser.

Planen er utarbeidet i samarbeid med anleggets fiskehelsetjeneste (FHT), **Lofoten Veterinærsenter AS**

Ansvar:

Daglig leder (DL), eventuelt i samråd med FHT, har overordnet ansvar for at planen følges og at tiltak i henhold til denne kvalitetssikres i B's daglige drift.

Røktere som utfører praktisk arbeid etter planen, skal kjenne denne og ha kunnskap om de sentrale momenter som skal til for at den oppfylles.

Området. Lok 34997 Bjørnøy, 36817 Kariskjær, 39997 Helligvær Ø. Forebygging.

Det er 4,8 km mellom egne lokaliteter på østsiden av Landegode. Det er 12 km fra Bjørnøy til nærmeste anlegg i nordøst, Gifas, lokalitet Hallsteinhamn. Det antas at noe lusesmitte kan utveksles til eller fra denne lokaliteten ved vesentlig vest- eller østlig vind over tid. Farvannet rundt Landegodefjorden regnes derfor som samme sone, navngitt Bodø. Hovedstrømretning går fra sør mot nord mellom fastlandet og Landegode, Landegodefjorden. Strømmen fører i hovedsak lusesmitte nordover til åpent hav. Lusekontroll og bekjempelse kan i noen grad samordnes med Hallsteinhamn, spesielt om våren. Det vises ellers til ukentlig informasjon fra luseprosjekt Nordland Nord.

Helligvær Ø ligger som eneste oppdrettsanlegg vest for Landegode, 16 km i luftlinje og nærmere 20 km i sjø fra nærmeste lokalitet, Kariskjæret.

Sørover til oppdrettsvirksomhet i Gildeskål er det ca 25 km. Det antas at noe lusesmitte kan komme med strøm fra sør, men ikke at smitte kan spres motsatt vei.

Det er lang avstand til oppdrettsanlegg mot nord. Det antas å være lite lusepåvirkning til eller fra nord.

B vil i sin virksomhet legge vekt på å forebygge lusepåslag og oppformering av lus i anlegget.

B vil på rutinemessig og strategisk basis benytte tilgjengelige helsefremmende formidler som kan styrke fiskens immunforsvar og hudslim slik at lusepåslag (og risiko for infeksjonssykdommer) reduseres.

I den daglige driften skal det være fokus på å fjerne eventuelle lusebærere/taperfisk fra merdene fortløpende i den grad det er praktisk mulig. Dette av velferdsmessige grunner og for å hindre fremvekst av kjønnsmoden lus som kan reproducere.

B har god erfaring med å behandle fisk med Emamektin (Slice) ved lave lusepåslag. Dette gir også påslagshemmende effekt og hindrer dermed etablering og fremvekst av kjønnsmodne lus. Hemmet reproduksjon innebærer også lite resistensutvikling hos lakselus.

Brakklegging av lokaliteter er forebyggende hovedtiltak mot persisterende lusesmitte.

Smittekilder.

Lusesmitte i området kan komme fra villfisk og naboanlegg. Dersom dårlig lusekontroll i eget anlegg, kan egensmitte på sikt utgjøre hoved smittekilde.

Utsett 2023.

Vårutsett planlegges i løpet av mai ved Kariskjæret.

Høstutsett planlegges til august ved Bjørnøya.

Dersom ny lokalitet ved Breisundet i Helligvær godkjennes i tide, vil vårutsett alternativt skje der.

Overvåking og rapportering:

Lakselussituasjonen i anleggene skal overvåkes og varsles til Mattilsynet (MT) via Altinn.

Hyppighet på lusetelling avgjøres av sjøtemperatur på lokalitetene.

- Temp <4grC: Lus skal telles hver 14. dag.

- Temp >4grC: Lus skal telles ukentlig.

Ukentlig rapportering utføres i henhold til fastsatt skjema og innen tirsdag påfølgende uke.

Opplysninger om sjøtemperatur, registrert lusemengde, eventuell behandling og metode, samt eventuell mistanke om nedsatt følsomhet for medikament angis.

Dersom det oppstår vesentlige avvik fra overstående, f.eks. av værhensyn, varsles dette særskilt til MT.

Lusetelling, prosedyre:

Det skal telles lakselus i alle merder på hver lokalitet hver gang. Om mulig telles på 20 fisk (selvpålagt) i hver enhet hele året.

Laks i merder som skal slaktes innen 14 dager telles ikke.

I perioden uke 27 til uke 18 skal minst 10 representative fisk fra alle merder håves eller fanges med avkastnot og bedøves i kar med egnet bedøvelsesmiddel. I perioden uke 19 tom uke 26 skal minst 20 fisk tas opp på samme måte.

Antall faste, bevegelige og kjønnsmodne holus på laks og i kar telles og noteres på fastsatt skjema. Gjennomsnitt antall påslag noteres merdvis og for lokalitet. I tillegg registreres skottelus.

FHT vil bidra ved lusetellinger når forholdene tillater ved inspeksjoner i aktuelle perioder.

Tiltaksgrenser:

Behandling for å fjerne lakselus skal om mulig utføres før vedtatt grense overskrides.

Det skal til enhver tid ikke være mer enn 0,5 voksne holus i snitt på laksen i anlegget. I perioden uke 22 – 26 er lusegrense 0,2 voksne holus.

B anser det som et overordnet mål å unngå fremvekst av kjønnsmodne holus på fisken.

Behandling mot lus skal utføres i samråd med FHT og samordnes eventuelt med naboanlegg i området/sonen. Det vises også til samarbeid i luseprosjektene og avmeldingstjenesten i området Nordland Nord.

Behandling:

Om fisken er skikket for avlusing (risiko) vurderes i samråd med FHT. Type lusebehandling og medikament avgjøres i samråd med FHT og eventuelt nærliggende anlegg i området/sonen. Medikamentvalg. Tidligere erfaringer, egen utprøving av avlusingseffekt og eventuelt bioessay/annen følsomhetstest vektlegges ved medikamentvalg. Om mulig rulleres bruk av aktuelle virkestoffer mot lusa.

Ved bruk av fôrmidler mot lus, vil B vektlegge og bestille riktig fôrmengde i god tid slik at behandling kan gjennomføres i tide.

Behandlingsmåte vil være i henhold til anbefaling fra produsent og FHT og må ta høyde for tilvekst og at all fisk i anlegget får i seg tilstrekkelig medikament for god og varig effekt.

Som alternativ til medikamentell behandling, vil det bli brukt ikke-medikamentelle-metoder (IMM). Slik behandling prioriteres ut fra forventet effekt og velferdsmessig risikovurdering, men må likevel forholde seg til forhåndsavtaler og hva som er tilgjengelig til en hver tid..

B har erfaring med bruk av varmvannsmetoder Optilicer /Termolicer eller spylemetode FLS.

Erfaringer ved lusebehandling utveksles med annet anlegg i området/sonen. FHT skal ha en avtalt medhjelper tilgjengelig for info og faglig diskusjon mens avlusing pågår.

Det føres logg over utførte behandlinger.

Evaluerings:

Vurdering av behandlingsopplegg skal foregå fortløpende mens behandling pågår. Tiltak vurderes avbrutt dersom fiskens velferd synes uakseptabel.

Vesentlige avvik fra akseptert metodikk noteres for samlet evaluering av avlusningsresultat.

Lusetelling for dokumentasjon av effekt gjennomføres siste uke før og 5 til 21 dager etter avlusing i forhold til type behandling og temperatur i sjøen. Hva angår Slice som avlusningsmiddel, vil påslagshemmende effekt over tid, vektlegges.

Avvik. Manglende effekt – resistens. Velferd.

Ved uhell eller vesentlig skadeomfang og dødelighet på fisken, søkes forklaring – eventuelt i samråd med utførende avlusningsaktør og FHT.

Ved manglende avlusningseffekt som skyldes utenforliggende årsaker / ufullstendig gjennomføring, vurderes snarlig ny behandling på merdnivå.

Ved mistanke om at lusa har nedsatt følsomhet eller er resistent mot benyttet medikament, kontaktes FHT for nærmere vurdering.

Forøvrig følges offentlig regelverk for melding og opplegg med hensyn til vesentlig avvikende avlusningsresultat, inkludert uventet høyt fisketap, og resistensovervåking.

Ekstraordinære tiltak:

B innser mulig behov for ny behandling, endret behandling, eventuelt reduksjon av biomasse eller forsert utslakting av fisk på lokalitet der lusa ikke er under tilfredsstillende kontroll.

Våravlusing 2024:

Det forberedes i god tid for eventuell våravlusing ved Helligvær øst.

Brakklegging:

I henhold til driftsplan skal Kariskjæret brakklegges fra februar 25. Nytt smoltutsett i mai. Bjørnøya brakklegges fra april 25. Helligvær øst vil være i drift til mars.24

Lusas overlevelsessevne utenom laksen (egg, pelagisk stadium) regnes til max 200 døgngrader. Fare for lusesmitte fra foregående til ny drift skal være eliminert etter brakklegging.

Hensyn til villfisk:

Det er ingen større lakseførende vassdrag i nærheten av oppdrettslokalitetene. Det antas at vandrende laks og sjørørret forekommer i farvannet.

B er med i oppdrettsnæringas eget luseprosjekt, subregion **Nordland Nord**.

B er tilknyttet fiskehelsetjeneste fra **Lofoten Veterinærsenter AS**

Denne planen gjelder for perioden 1.11.23 til 31.10.24.

Mortsund, dato: 30.11.2023.

Roger Mosseng, daglig leder.

for Kent Inge Berg,
Anna Mosseng
Kent Inge Berg, driftsleder